ÖĞREN · 3. Sınıf · Fen Bilimleri

Hareketi Keşfediyorum

Hızlanma, yavaşlama, dönme, sallanma, yön değiştirme · Kuvvet: itme ve çekme · Kuvvetin etkileri · Hareketli cisimlerin tehlikeleri

Bu ünitede neler öğreneceğiz?

- ✓ Hızlanma, yavaşlama, dönme, sallanma ve yön değiştirmeyi
- ✓ Hareketin olumlu ve olumsuz sonuçlarını
- ✓ Hareketli cisimlerin tehlikelerinden korunmayı
- ✓ İtme ve çekmenin kuvvet olduğunu
- ✓ Kuvvetin hareket ve şekil üzerindeki etkilerini
- ✓ Gözlemlerime dayanarak tahmin yapmayı

👨‍👩‍👧 **Büyüklerimize not:** Parkta salıncak, kaydırak ve dönme oyuncaklarında çocuğunuzla birlikte hareketleri adlandırın: "Şimdi hızlanıyor mu, yavaşlıyor mu?" Oyun hamuru, sünger ve yay gibi malzemelerle itme-çekmenin şekli nasıl değiştirdiğini birlikte deneyin. Salıncağın önünden geçmemek, top oynarken yola çıkmamak gibi güvenlik kurallarını da konuşun.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

🏃 Çevremizde Hareket

Çevremizdeki pek çok varlık hareket eder: koşan çocuklar, yolda giden arabalar, uçan kuşlar, dönen dönme dolap, sallanan salıncak.

Bir varlığın hareketini gözlerken şu sorulara cevap ararız: Hızı artıyor mu, azalıyor mu? Dönüyor mu? İleri geri sallanıyor mu? Gittiği yön değişiyor mu?

Koşan çocuk

Bisiklet

Dönme dolap

Salıncak

Uçurtma

Top

⏩ Hızlanma ve Yavaşlama

Hızlanma: Hareket eden bir varlığın gittikçe daha hızlı gitmesidir. Kalkan araba, yokuş aşağı inen bisiklet, havalanan uçak hızlanır.

Yavaşlama: Hareket eden bir varlığın gittikçe daha yavaş gitmesidir. Kırmızı ışığa yaklaşan araba, fren yapan bisiklet, durmak üzere olan top yavaşlar.

Resimlerde varlığın eşit sürelerde nerede olduğu gösterildi: aralar açılıyorsa hızlanıyor, aralar kısalıyorsa yavaşlıyor.

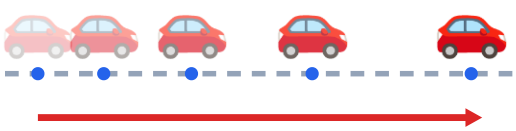
Hızlanma: aralar gittikçe açılıyor

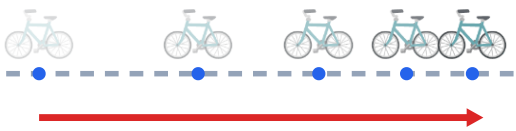
Yavaşlama: aralar gittikçe kısalıyor

🎨 Resim köşesi — Parkta dönen ve sallanan oyuncakları çiz.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

🎡 Dönme ve Sallanma

Dönme: Bir varlığın bir nokta ya da eksen etrafında dönerek hareket etmesidir. Dönme dolap, vantilatör pervanesi, topaç, çamaşır makinesinin kazanı, bisiklet tekerleği döner.

Sallanma: Bir varlığın asılı olduğu yerden ileri geri gidip gelmesidir. Salıncak, saat sarkacı, beşik ve hamak sallanır.

dönme dolap

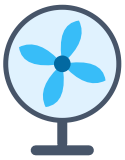

vantilatör

topaç

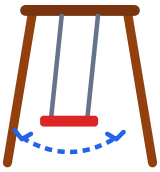

salıncak

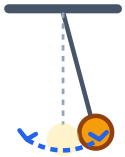

sarkaç

🔄 Yön Değiştirme

Yön değiştirme: Hareket eden bir varlığın gittiği yönün değişmesidir. Ayakla vurulan top, raketle karşılanan tenis topu, yere çarpıp seken top, virajı dönen araba yön değiştirir.

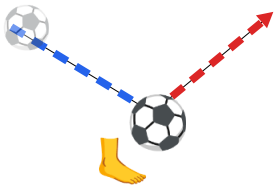

Ayakla vurulan top yön değiştirir.

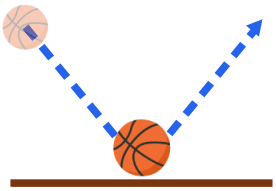

Yere çarpan top sekerek yön değiştirir.

✏️ Haydi deneyelim — İtme mi, çekme mi? Daire içine al.

topa tekme atmak

itme çekme

valizi arkamızdan sürüklemek

itme çekme

arabayı önümüzde sürmek

itme çekme

uçurtmanın ipini kendimize doğru almak

itme çekme

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

⚖️ Hareketin Sonuçları

😊 Olumlu sonuçlar

- ✓ Yürüyüş, koşu ve oyun sağlığımızı korur.
- ✓ Taşıtlarla uzak yerlere kısa sürede gideriz.
- ✓ Dönen rüzgâr gülleri elektrik üretir.
- ✓ Hareket bizi mutlu eder, stresi azaltır.

⚠️ Olumsuz sonuçlar

- ✓ Hızlı giden taşıtlar kazalara yol açabilir.
- ✓ Sallanan salıncak önünden geçene çarpabilir.
- ✓ Fırlatılan top cama ya da birine çarpabilir.
- ✓ Koridorda koşarken düşebiliriz.

🦺 Hareketli Cisimlerden Korunalım

✅ Yaparım

- ✓ Sallanan salıncağın önünden değil, uzaktan geçerim.
- ✓ Bisiklet ve kaykay sürerken kask takarım.
- ✓ Karşıdan karşıya yaya geçidinden geçerim.
- ✓ Top oyunlarını güvenli alanlarda oynarım.

🚫 Yapmam

❌ Hareket eden aracın önüne çıkmam.
❌ Dönen pervaneye elimi uzatmam.
❌ Okul koridorunda koşmam.
❌ Yol kenarında top oynamam.

🎨 Resim köşesi — Bir şeyi iterken ve çekerken kendini çiz.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

💪 Kuvvet: İtme ve Çekme

Bir varlığı hareket ettirmek ya da durdurmak için ona **itme** veya **çekme** uygularız. İtme ve çekmeye **kuvvet** denir.

İtme: Varlığı kendimizden uzaklaştırmaya çalışırız: alışveriş arabasını itmek, kapıyı açmak için itmek, topa vurmak.

Çekme: Varlığı kendimize doğru getirmeye çalışırız: çekmeceyi açmak, valizi çekmek, halat çekmek, kova ipini çekmek.

🛒 İtme mi, Çekme mi?

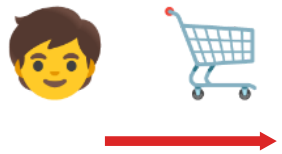

itme

Alışveriş arabasını itiyor.

çekme

Valizi çekiyor.

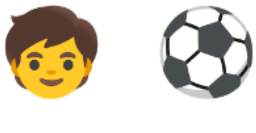

itme

Topa vurarak itiyor.

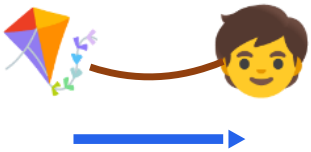

çekme

Uçurtmanın ipini çekiyor.

✨ Kuvvetin Etkileri

Hareket ettirme

Duran topa vurursak top harekete geçer.

Durdurma

Kaleci gelen topu tutarak durdurur.

Hızlandırma

Salıncaktaki arkadaşımızı ittikçe hızlanır.

Yavaşlatma

Fren yapınca bisiklet yavaşlar.

Yön değiştirme

Raketle vurulan top geri döner.

Şekil değiştirme

Sıktığımız süngerin şekli değişir.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

🧽 Kuvvet Şekli Değiştirir

İtme ve çekme varlıkların **şeklini** de değiştirebilir. Oyun hamurunu bastırınca yassılaşır, yayı çekince uzar, boş kutuyu sıkınca ezilir. Yay ve sünger kuvvet ortadan kalkınca eski şekline döner; hamur ve ezilen kutu dönmez.

Hamur bastırılınca yassılaşır.

Yay çekilince uzar.

Kutu sıkılınca ezilir.

🔮 Gözleme Dayalı Tahmin Yapalım

1. 👀 Gözle: Topa yavaşça ve güçlüce vur, ne olduğunu izle.
2. 📝 Kaydet: Güçlü vuruşta top daha hızlı ve daha uzağa gitti.
3. 💭 Tahmin et: Daha da güçlü vurursam top daha da uzağa gider.
4. 🔁 Dene: Tahminini yeni bir gözlemle kontrol et.
5. 🤔 Sorgula: Zemin çimen olsaydı sonuç aynı olur muydu?
6. 🗣️ Paylaş: Arkadaşlarının gözlemleriyle karşılaştır.

🎨 Resim köşesi — Yön değiştiren bir topu oklarla çiz.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

📚 Yeni Sözcükler

kuvvet 💪
İtme ya da çekme.

hızlanma ⏩
Gittikçe daha hızlı gitme.

yavaşlama ⏪
Gittikçe daha yavaş gitme.

dönme 🎡
Bir nokta etrafında dönme.

sallanma 🛝
İleri geri gidip gelme.

yön değiştirme ↪️
Gidilen yönün değişmesi.

🎨 Resim köşesi — İki resim çizelim.

Hamuru bastırıp şeklini değiştirişini çiz.

Parkta dönen ve sallanan oyuncakları çiz.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026